

"Plan Condor" går i repris i Latinamerika

Hur 'Plan Condor' återupplivas i dagens Latinamerika

Det har gått 43 år sedan diktaturerna i Sydamerika enade sig om att utrota vänstern från regionen. Idag attackerar Plan Condor återigen de framstegsvänliga regeringarna och rörelserna.

Ecuadors förra president Rafael Correa: 'I Latinamerika finns en ny 'Plan Condor.' Nu behövs inte längre en militärdiktatur. Det räcker med undergivna domare.' Och: "En 'Plan Condor' för det 21: a århundradet?det är en bojkott av integrationen i regionen, en våldsam attack för att förstöra de progressiva rörelserna." 2016 sade hans kollega, president Maduro i Venezuela, ungefär samma sak.

Oavsett om man är överens eller inte med de båda presidenterna, är det svårt att inte se likheter i de manövrer som vidtas mot de olika länderna från USA såväl på 1970-talet som nu.

Vad var 'Plan Condor'?

'Plan Condor' skapades 25 november 1975. Under 1970- och 1980-talen koordinerade diktaturerna i Sydamerika sina aktioner och gav varandra ömsesidigt stöd, organiserat och dirigerat av USA, för att fysiskt utrota vänstern i regionen. Chile, Argentina, Brasilien, Paraguay, Bolivia och sporadiskt Peru, Colombia och Venezuela samarbetade för att hindra, förtrycka, tortera och mörda oppositionen som kämpade mot fascismen.

Fem delar i 'Plan Condor?', återanvänds i dagens Latinamerika

1. Mord på politiska ledare

Morden på den chilenske generalen Carlos Prats (1974), förra ministern i Salvador Allendes regering Orlando Letelier (1976) och Brasiliens förra president João Goulart (1976) var samtliga delar av 'Operation Condor'. Likaså mordförsöket på Bernardo Leighton och hans fru (1974) och den misstänkta dödsorsaken för Chiles förra president Eduardo Frei, som dog under märkliga omständigheter när han var intagen på sjukhus.

Idag är utrotandet av ledare, såväl av sådana som står nära progressiva regeringar, som av ledare för sociala rörelser en del av den förtryckande agenda med vilken USA försöker kontrollera regionen. 2014 mördades den unge venezolanske politikern, chavisten och ledaren i Socialistpartiet PSUV Robert Serra. 2017 sköts studentledaren och chavisten Juan López av högerextremister.

Sedan 2016 och fram tills idag har högergrupper mördat 492 sociala ledare i Colombia. Bara hittills under året är det 187. 2016

mördades 200 miljökämpar i Honduras enligt siffror från Global Witness. Anti-terroristlagen i Chile, som riktar sig mot Mapuchefolket, har medfört att flera ledare för ursprungsbefolkningen mördats ? det är också en del av det nya ?Operation Condor.?

2. Statskupper

Kupper mot demokratiska regeringar var verktyget för att snabbt och våldsamt bli av med progressiva styren under tidigare årtionden. Idag är målet detsamma, men metoden varierar.

Också snabbt och våldsamt, men utan den höga politiska kostnaden eller blodsspillan, skedde 2016 en parlamentarisk kupp i Brasilien mot den demokratiskt valda presidenten Dilma Rousseff, som ersattes av den som nu i praktiken är president, Michel Temer. (Tills Joar Bolsonaro tar över)

Liknande var fallet 2009 i Honduras mot vänsterpresidenten Manuel Zelaya som avlägsnades från makten via delar av landets parlament (och militär). Och 2012 mötte den populära vänsterpresidenten i Paraguay, Fernando Lugo, samma öde.

3. Ekonomiskt krig

Från det att Hugo Chávez intog presidentämbetet 1999 har Venezuela varit mål för systematisk aggression från imperialismen. Efter att Chávez dog och hans efterträdare Nicolas Maduro vann valen till president, har attackerna intensifierats, framförallt det ekonomiska kriget.

Inflation, på konstgjord väg framkallad brist, hamstring av produkter och företagsägare som avskedar folk är samtliga delar i en plan mot Venezuela. Planen är nästan helt kopierad från det som applicerades mot Folkfrontsregeringen i Chile under Salvador Allende, och som gav goda resultat för högern där.

Både i Chile 1970 och i Venezuela idag ser vi långa köer av människor för att få tag på nödvändighetsvaror. Men i Venezuela idag, som i Chile då, kan trots det de rika konsumera som tidigare, utan brist på något.

Medieattackerna, med syfte att ingjuta rädsla och terror, skapa kaos och uppmuntra till protester mot regeringen, det känner vi också igen som en upprepning av ?Condor?.

4. Godtyckliga arresteringar, tortyr och förföljelse, social kontroll

Många av offren för de latinamerikanska diktaturerna behövde inte nödvändigtvis mördas eller ?försvinna? för att tystas. De godtyckliga arresteringarna, den systematiska tortyren, övervakning och belägring av offentliga platser, allt utgjorde effektiva vapen för att skapa en kontroll över de många aktivisterna och sympatisörerna till vänstern.

Idag agerar högerregeringarnas polis med kraftigt våldsutövande mot demonstranter. Även om såväl inhemska som internationella människorättsorganisationer arbetar för medborgarnas rättigheter, så är våldet och maktmissbruket utbrett.

2017 attackerades hundratals lärare i Peru när de krävde en värdig lön. I Colombia mördades sex lantarbetare av polisen under en protest. I Chile är barnen från Mapuchefolket ständig måltavla för misshandel från karbinjärerna.

I Argentina har den sociala ledaren Milagro Sala tillbringat två av sina 54 år i häkte utan några som helst bevis. I Chile hölls den 62-åriga kvinnliga läkaren från Mapuchefolket, Francisca Linconao, närmare ett år i fängelse medan undersökningen pågick som slutligen förklarade henne som oskyldig till delaktig i mord på ett gammalt par.

Anklagelser om sexuella övergrepp mot anhållna, misshandel, hot och trakasserier från polisen är allmänt förekommande från de chilenska studenterna som sedan 2011 kräver gratis utbildning i sitt land.

5. Privatiseringar och inskränkningar i de sociala rättigheterna

Som den chilenska diktatorn Augusto Pinochet gjorde (1973?1989) så gör också president Macri i Argentina och Temer (fortfarande president i praktiken) i Brasilien; de skär ner på de sociala planerna och istället sker privatiseringar. Detta görs inte bara för att vrida den ekonomiska politiken i deras länder för att gynna internationella aktörer, utan också för att allt mer försvåra och försvaga sociala, folkliga och fackliga rörelser.

Massavskedanden, nedmontering av sociala rättigheter, privatisering av naturresurser och statliga företag, antifacklig arbetslagstiftning, Förändringar av basservicen till medborgarna och attacker på länder som inte delar deras politik är delar av tvångsåtgärderna mot de latinamerikanska folken.

Telesur 181125

<https://www.telesurtv.net/news/plan-condor-america-latina-hoy-20171125-0062.html>